

Vergaderjaar 2015–2016

28 642

Sociale veiligheid openbaar vervoer

Nr. 83

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 april 2016

In het Voortgezet Algemeen Overleg Spoor d.d. 23 maart 2016 met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (Handelingen II 2015/16, nr. 68, VSO Spoor) is door de leden Van Helvert (CDA) en De Boer (VVD) een motie (Kamerstuk 28 642, nr. 79) ingediend en door uw Kamer aangenomen welke de regering verzoekt om in overleg met Nederlandse Spoorwegen (NS) te verkennen of de huidige bevoegdheden en geweldsmiddelen van de medewerkers van Veiligheid & Service van NS nog passend zijn bij de taken die van hen worden verwacht. Met deze brief geef ik mede namens de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu antwoord op het verzoek van de heer van Helvert en mevrouw de Boer om binnen twee weken een brief te sturen over de uitvoering van deze motie.

De buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) in het Openbaar Vervoer (OV) is in bezoldigde dienst van een OV-bedrijf of overheidsinstantie en is belast met de opsporing van strafbare feiten binnen het Domein OV. Voor de toekenning van geweldsbevoegdheid aan boa's geldt een restrictief beleid. Het is aan de werkgever om de geweldsbevoegdheid voor boa's aan te vragen. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie toetst deze aanvraag aan de hand van een aantal criteria. Het toekennen van geweldsmiddelen aan een boa geschiedt slechts indien de noodzaak hiertoe door de aanvrager aangetoond is. Daarnaast moet de boa ook bekwaam zijn om het betreffende geweldsmiddel te gebruiken. Dat betekent dat de boa daarvoor moet worden opgeleid en jaarlijks op zijn bekwaamheid moet worden getoetst.

De boa's in het OV kunnen optioneel beschikken over, het geweldsmiddel (korte) wapenstok en over het «vrijheidsbeperkende middel» handboeien. Er zijn geen OV-bedrijven waaraan de wapenstok als geweldsmiddel is toegekend.

Bij NS zijn de volgende personen aangewezen als boa:

- de hoofd-conducteur;
- de medewerker Service & Veiligheid.

NS boa's hebben de beschikking over handboeien.

In het kader van het thema sociale veiligheid in het openbaar vervoer is er regelmatig overleg waar zowel de werkgevers als de vakbonden aan deelnemen.

Daar zal ik NS en de vakbonden blijven bevragen over hun ideeën en wensen met betrekking tot de bevoegdheden van NS-boa's en of hun geweldsmiddelen.

Naar aanleiding van de motie is er buiten voornoemd overleg rechtstreeks contact opgenomen met NS. De Directie van NS heeft laten weten dat zij op dit moment geen aanleiding zien om uitbreiding van de boa-bevoegdheden of geweldsmiddelen aan te vragen. Medewerkers van Veiligheid & Service bewaken de veiligheid op de trein en het station. Zij handhaven de bestaande wet- en regelgeving en de NS-huisregels en spreken mensen zo nodig aan op hun gedrag. Indien noodzakelijk geven zij een aanwijzing, een bekeuring of houden reizigers aan. Uitgangspunt is dat NS-personeel dat doet op een de-escalerende en servicegerichte manier. Daar worden zij ook speciaal voor opgeleid. Dit kan binnen de huidige boa-bevoegdheden en met de huidige toegekende geweldsmiddelen.

Ik heb met NS afgesproken de situatie te blijven monitoren en indien veranderende omstandigheden aanleiding geven tot een uitbreiding van de bevoegdheden en/of de geweldsmiddelen van NS-boa's, zij daaromtrent met mij in overleg kunnen treden. Over de uitkomsten hiervan zal ik uw Kamer informeren.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur